

N:o 16.

Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse till Riksdagen, i anledning af en vid sistförflutna riksdag beslutad lagförändring; gifven Stockholms slott den 24 januari 1890.

Då nedannämnda af senast församlade Riksdag beslutade lagförändring, öfver hvilken Kongl. Maj:t ej kunnat fatta och meddela sitt beslut, innan Riksdagen åtskildes, ej heller sedermera blifvit af Kongl. Maj:t antagen, vill Kongl. Maj:t nu, i öfverensstämmelse med § 87 regeringsformen, underrätta Riksdagen om de skäl, som därför utgjort hinder.

I underdånig skrifvelse den 20 sistlidne mars har Riksdagen för sin del antagit följande

Lag angående ändrad lydelse af 15 kap. 3 § rättegångsbalken.

Häri genom förordnas, att 15 kap. 3 § rättegångsbalken skall hafva följande ändrade lydelse:

Ej må någon fullmäktig vara i den sak, dermed han sig befattat i annan rätt, såsom domare, eller rättens betjent, eller hos Konungens befallningshafvande å embetes vägnar: ej den, som förr varit fullmäktig för vederdelomannen i samma mål; eller den, som sjelf under målsman står: ej heller den, hvars fader eller svärfader, son eller mäg, broder eller svåger, i rätten domare sitter. Den, som i någon rätt till domare förordnad är, må ej vid den rätt, ej heller vid någon rätt, som derunder lyder, låta bruka sig till fullmäktig; ej heller må öfverrätts betjent, som årlig lön njuter, vara fullmäktig der eller vid någon derunder lydande rätt; dock vare domare eller öfverrätts betjent ej förment att vid rätt, som nyss är sagd, tala för sin skyldeman till och med syskonbarn, eller för omyndig, den han är målsman för.

Öfver detta lagförslag har högsta domstolen afgifvit yttrande, dervid två ledamöter anført att, enligt hvad Riksdagens skrifvelse gafve vid handen, det genom lagförändringen åsyftade förbud för domare att uppträda såsom rättegångsfullmäktig vid den domstol, han sjelf tillhörde, icke skulle gälla ledamöter i häradsnämnd och, för att utmärka detta, i förslaget användts uttrycket: »den som i någon rätt till domare *förordnad* är», hvilket uttryck Riksdagen ansett icke ega tillämplighet å nämndemännen, såsom till sina befattningar *valde*; men då berörda uttryck icke syntes med nödig klarhet angifva den med detsamma sålunda åsyftade begränsning, helst uttrycket vore ämnadt att omfatta ledamöterna i städernas rådstufvurätter, rådmännen, hvilkas tillsättning äfven grundades på val, ansåge desse ledamöter sig icke kunna tillstyrka förslagets upphöjande till lag.

Då den föreslagna lagtexten syntes svårligen kunna annorledes tolkas, än att förbudet för den, som är förordnad till domare, att uppträda såsom fullmäktig vid den domstol, han sjelf tillhör, skulle afse äfven nämndemän, hvilka genom stadgande i allmänna lagen äro förordnade till domare, har Kongl. Maj:t, efter statsrådets hörande, funnit sig icke kunna godkänna Riksdagens förslag, hvaremot Kongl. Maj:t, som ansett en lagförändring i det syfte, Riksdagen afsett, vara lämplig, beslutit nådig proposition i ämnet till Riksdagen.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Aug. Östergren.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 24 januari 1890,

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern friherre ÅKERHIELM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve LEWENHAUPT,
Statsråden: friherre VON OTTER,
WENNERBERG,
friherre PALMSTIERNÄ,
friherre VON ESSEN,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD.

Statsrådet friherre Åkerhielm anmäldes vara af sjukdom hindrad att komma tillstädes.

5:o.

Departementschefen statsrådet Östergren anmälde till justering förslag till nådig skrifvelse till Riksdagen i anledning af en vid sistförflutna riksdag beslutad lagförändring;

och täcktes Hans Maj:t Konungen, enligt statsrådets tillstyrkan, gilla berörda förslag äfvensom förordna att i öfverensstämmelse dermed skulle till Riksdagen aflätas nådig skrifvelse af den lydelse, bil. litt. D till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo
Carl Boheman.